

B.A. (Honours) Examination 2018
Semester-II (CBCS)
Sanskrit (Honours)
Course : CC-4
(Composition and Communication)

Time : 3 Hours

Full Marks : 60

Questions are of value as indicated in the margin

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेन समाधेयाः

1. प्रतिविभागं सूत्रद्वयमादाय चतुर्णां सूत्राणां व्याख्या करणीया— 4×3=12
क-विभागः
कर्तुरीप्सिततमं कर्म, कर्तृकरणयोस्तृतीया, अपादाने पञ्चमी, आधारोऽधिकरणम्।
ख-विभागः
कर्मण्यण्, ण्वुल्तृचौ, अचो यत्, भावे।
2. ससूत्रं त्रयाणां पदसाधनप्रक्रिया प्रदर्शनीया— 3×3=9
प्रकृत्य, हसनम्, द्रष्टुम्, स्नातम्, कार्यम्।
3. अधोनिर्दिष्टेषु द्वयस्य वाच्यपरिवर्तनं कुरुत— 2×1.5=3
(क) छात्रः गुरुं सेवते। (ख) बालकः चन्द्रं पश्यति।
(ग) त्वं जलं पिबसि। (घ) वयं कार्यं कुर्मः।
4. अधस्तनेषु चतुर्णां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत— 4×2=8
(a) Ascetics do not desire. (b) (The two) seas are agitated. (c) Fools censure wise men.
(d) Medicines remove diseases. (e) Hari pleases (the) sage with efforts.
(f) Rāma goes home for dinner.
5. अधः प्रदत्तेषु चतुर्णाम् आङ्गलभाषायाम् अनुवादं कुरुत— 4×2=8
(क) धनं नश्यति। (ख) नृपतिं वर्णयन्ति कवयः। (ग) पुरुषः स्तेनं दण्डेन ताडयति।
(घ) रामः कपिभिर्जयति रावणम्। (ङ) ज्ञानात्सुखं जायते।
6. प्रतिविभागं एकैकं विषयमवलम्ब्य प्रबन्धद्वयं लिखत— 2×10=20
क-विभागः
(क) उपमा कालिदासस्य। (ख) संस्कृतं राष्ट्रभाषा स्यात्। (ग) रामायणम्।
ख-विभागः
(क) नारीशिक्षायाः प्रासङ्गिकता। (ख) देशप्रेम। (ग) विज्ञानयुगे स्वास्थ्यसुरक्षा।